

Burjaad-Mongol YNEN

BK(b)P-lin Burjaad-Mongol Obkoomol ba BMASSR-el Verxoovno Soveedel Prezidlymei oorgan.

Mynooderei noomerto:

Oblastnoi XIII partiina konfereence Niutagai suluu nyrrhenei maltalga yrgedee. Azaxiin kampaaninuudta xubilalta gargaxabdi gehen ujalga abba. BK(b) Paartiin sjeezdede ugtama. Xydoe azaxiin nuuka xygweltede. Mulusalai erxim sekciin xyaelmeri.

OBLASTNOI XIII PARTIINA KONFEREENCE

segeider, Burjaad-Mongoloi oblastnoi XIII partiina konfereence neegdee. Tus konfereence, raioonno partiina konfereencyyde deere hungaadahan, xubilai erximyyd—Burjaad-Mongoloi bolshevii gyvdel tyregsed suglarba. Oblastnoi konfereenciin urdateen bolhon, raioonno partiina konfereence, suulaanuud deere, myn azaxiin partorganizaacanuud suglaanuud deere kommunistuud ba delegaaduud xadaa xesoyjuuzna Kommunis (bolshevii gyvdel) Paartiin Arban naxaxi sjeezde deere nyxed Moolotovo ba Zdaanovai xelede doklaaduudal teezisyydiji xixe aktivnaar zyblen xelene, tede teezisyydiji jedine xalaar haiaagaad, zarim xelennyd ba duradaxalnuudil xaruulhan baina. Konfereence ba suglaanuud deere vesalhan kommunistuud ba xesoyjuuzna, bolshevii gyvdeli Paartiin Centralna Komiteedi xadaa aguu jixe voozdeer Staalinna gynzegil inagruud, preedannostier nebetel baiga.

prjaatnuudijti bodxon, halbaran badaraa baiga tyryy respyyblikenyydei negenb boloo. Burjaad-Mongoloi xydoe azaxiin mexanzirovanno tomo azaxii boloo. Lenin — Staalinai paartiin, soveed pravitelstvoin ba nyxer Staalinai eerilne ugaa jixe oroldolgo ba anxaralal ajaar, Burjaad-Mongol respyyblike xadaa azaxiin ba kylytyyriin byxii ootraslinuudta jixexen amzaltanuudijti tulaa. Arada azaxiin xygzeltiin gurbadaxi taanzilei plaan xadaa manai oronoi urda aguu jixe perspektiivyydi neene. Manai oron xadaa ekonomiiçeske talaar tyryy kapitalisgyrenyydiji xyxexe ba ylyyien uridi axa zorilgo tabina. Manai orondo socializmiin ilalta xadaa socialis ilaltanuudal organizaatoria — Byxesojuuzna kommunistis (bolshevii gyvdel) paartiida, azalsada gynzegil inagruud ba bajaran medereliji badaruulna. Manai aguu jixe socialis exere oronoi olon milioonno azalsad xadaa aldarta arbanamadaxi sjeezdiin nereer socialis soveevnaaniijti yreeneer delgeryyde, tereende belegyydiji bylezeze baina. BK(b) P-lin CK ei ba inag voozde nyxer Staalinai istoriçeske zaabarinuudijti bejelyylen, mana paarti bolbol trockiis buxarinna, byrzaazna-naacinal is predaatelnuuudai, vreditelnyydelei buzax uraxaj bu asoxil goor to jixe xydelmeri xehen baina. Partiina ba partiina biçe bolshevii gyvdeli heremzenb ynder deere yrgedee, maasatal manai paartiin barisaanb nyxer xeer beziçee. Xeden arbaad ba zuugaad miangan xine xydelmerileged — Lenin — Staalinai paartiida, aldarta soveed arada xizaarlasajy preedanne xynyyd xytelberilxi xydelmeriny, tede debyylygede.

nyxer Zdaanovai doklaadai teezisyyd xadaa socialis baiguulaitin xine ysovcinuudai, socialis baiguulaitijti xilaxile, socializmhaxa kommunizmda xata damzaxa xata damzaxa oroxo polosaada manai oronoi paartiin urda baiga zorilgo xizaxarlasajy preedanne xynyyd xytelberilxi xydelmeriny, tede debyylygede. Nyxer Zdaanovai doklaadai teezisyyd xadaa socialis baiguulaitin xine ysovcinuudai, socialis baiguulaitijti xilaxile, socializmhaxa kommunizmda xata damzaxa xata damzaxa oroxo polosaada manai paartiin urda baiga zorilgo xizaxarlasajy preedanne xynyyd xytelberilxi xydelmeriny, tede debyylygede.

nyxer Zdaanovai doklaadai teezisyyd xadaa socialis baiguulaitin xine ysovcinuudai, socialis baiguulaitijti xilaxile, socializmhaxa kommunizmda xata damzaxa xata damzaxa oroxo polosaada manai paartiin urda baiga zorilgo xizaxarlasajy preedanne xynyyd xytelberilxi xydelmeriny, tede debyylygede.

Oblastnoi XIII konfereence xilbe

segeider ydesiin 6 xaasta, Burjaad-Mongol gyrenei paartiin so, BK(b) P-lin Oblastnoi XIII konfereence neegdebe. Konfereence, aimaguudal partiina konfereencyydeer hun xadaa delegaaduud ba urtaal-kommunistuud xabaadahan. Konfereenciin prezidlymei nyxer: Ignaatjev, Mozgov I, xesoyv, Martemjanov, Borsooçev, ba biçe xamta 17 xynei xavaigaar hungaba. Xyndete roolij, mde, nyxer Staalin, Mookov, Kaganooviç, Vorosilov, Lenin, Andreejev, Mikojaan, xesoyv, Xryçooov, Jeeçooov, Beer, xesoyv, Xocze-Diaas, Dolobaryyri ba Teelxman geg

Konfereence bolbol dooro zaagdahan zylxene zylinyydi

batalba: 1) „SSSR-el azaxiin xygzeltiin gurbadaxi taban zilei plaan tuxai“ BK(b)P-lin XVIII sjeezd deere nyxer Moolotovo xelede doklaadai teezisyyd tuxai; 2) „BK(b)P-lin ustaavta xubilalt oruulxa tuxai“ nyxer Zdaanovai doklaadai teezisyyd tuxai; doklaaduud 3) BK(b)P-lin XVIII sjeezdede oçoxo delegaaduudijti hungalga. Tvryysiin asuudalaar, BK(b) P-lin Obkoomol sekretaar nyxer Ignaatjev doklaad xebe.

Niutagai suluu nyrrhenei maltalga yrgedee

Paartiin XVIII sjeezd deere Moolotovo xelede doklaadai teezisyyd soo, niutagai suluu nyrrhenei maltalga jixe xesoyv olgogdono. RSPSR-niutagai promiçennostiiin xadaa maltalga an xahan yrrhen xadaa ene zilei soo yngeregçe zilei xee daxin gy, ail neze milioon xojor zuun dyßen taba xagan toonno xyrtir deesexe ne. 1939 ondo niutagai suluu nyrrhenei maltalga yrgedee xadaa Tatarska, Burjaad-Mongol respyyblikenyydijti, Çkaarska, Çitinske, Riazanska ba xesoyv ooblastnuudijti,

BK(b)PAARTIIN SJEZDEDE UGTAMZA

Aktiivnaar temesene

Selengin aimagai MTS-uuud ba kolxoozuud bolbol Byxesojuuzna Kommunis (bolshevii gyvdel) Paartiin XVIII sjeezdiin neremzete socialis soveevnaaniijti oohed xoorondoo yrgeneer delgeryyze baina. Aimag dotoro socialis soveevnaaniijti delgeryyhenetge rezyltaadta, 1939 onol xabarai tarilgada beledxei xydelmerinydijti jyxexidne dyrgexeer bolzo baina. Ziseel-xede, 1300 pilygyydyji remoonto xo balaa haa, 1281 remoontoloo, 106 seejalkenyyd-hee 100 xehegiljine, 203 bornoinuudhaa 24 bornoinuudijti remoontoloo gargahan ba poolde ere navooz gargalijti 53 procent dyrgexen baina.

Tyryy kolxoozuud (Teelxmanei neremzete, „Pyty Lee-nan“) bolbol xabarai tarilgada beledxei gijti xyxed dyrgexee. Aimagai byxii kolxoozuud bolbol ene istoriçeske sjeezdede zoriulxa, yrehe xaalga ba seberlelijti maartiin l xyrtir dyrgexee geze ujalga abaa. Myn, Selengin mašina-traaktorna staaana bolbol traaktornuudai ba pricepnoi inventaarnuudai remoontololijti fevraaliin 28 xyrtir dyrgexee ba goruuça beledxeljin janvaar fevraalska plaanijti bolzorhoonb urid gyisedxexe g. m. ulganuudijti abaad, eneene xereg deerene bejelyyxiin tula ton aktiivnaar temesene baina.

Sjeezdiijti huralsalai amzaltanuudaar ugtaxa

BK(b)P-lin XVIII sjeezdiijti zarlaxa tuxai, BK (b) P-lin CK-ei Pleenymei togtoomijti Xorriin aimagai dunda hurguulijin huragsanar ba huragsanar jixe bajartagaar ugtaxa, nyxed Moolotovo ba Zdaanovai doklaaduudai teezisyydte tanlaxa hana baina. Tus hurguulijin 10-daxi klaas-sai huragxa komsomolec nyxer Zalgaajev gegse, komsomoleçko suglaan deere—10-daxi klaasaa „otliçno“ gehen segnetenydyteger dyrgexeb geze socialis ujalga abba. Myn ene meter, tus hurguu-

lijin byxii huragsanar, klaas-suud ba ploneerske otriaaduud socialis soveevnaaniin doogovornuudijti batlan baina. Ene hurguuli dotor politiko-xymyyzylygiin xydelmeri hal-naar tabigdahan, damzuulgin Ulaan Tug. soc. soveevnaaniin doskaa bli bolgogdohon baina. Teed, eneene rezyltaadta, tus hurguulijin huragsanarai yspevaajemost haizaraa exilee. Eneeger tus hurguuli bolbol BK (b) P-lin XVIII sjeezdiijti huralsalai amzaltaxa xadana.

FINAANSOVO XYDELMERIIJI HAIZARUULXA

1939 onol maartiin 10 da neegdexer zarlagdahan, BK(b) P-lin XVIII sjeezdiijti manai respyyblikeni arad zon, partiina ba partiina biçe bolshevii gyvdeli gynzegil bajaran ugtaxa. Soveed Sojuuz bolbol kommunistis paartiin ba eerlingee pravitelstvoin xytelberii dor, XVII sjeezdeer tabigdahan zorilgijti dyrgexen ba socialis baiguulaitin zorilgonuudijti xidxehen baina: kapitalistilçeske anglijti, xynijti xynel eksploataacalaxa usarilij bil bolgudog xaltagaanuud ygel bolgogdohon, manai oronoi arada axalida socialistilçeske sektor gospoostvoldog bolhon, dereevide kolxoozoi baiguulalga dyren ilahan baina. Ede bygede ilaltanuud xojordugaar taban zil soo aktahan Staalinska Konstituuca soo biçegdenxel.

azalai bytoesijti deeselyyxe, yledberiljin disiplinijti beziçylyxe, socialis soveevnaaniijti yrgeer tabixa, byxii azaxiin uçaastoguudta staxaanovska meetodijti delgeryyxe zorilgonuud myn bolno. Gehentel xamta, xydoe azalijti kreditvaalxa jabadal baankin zyghexangaltajy baina. Gyrenei xerilijti xulagalxa ba yrxe jabadalanud yzgdene, gadana smeeitingee johoor mynge garçaldaggyi. Kolxoozuudal yçoot, otçetnostiiin muu ba xydoe azaxiin arteeli staalinska ustaavlijti ebdeçe faaknuud bli baina. Ene talaar arada buzardsad trockiistsko-buxaarska ba byrzaazna nacionalistilçeske spioon, diversant ba bandiuduudai xehen vreditelstvo udaanaar usadzagdana. Ene vreditelstvoin ylegdelijti tyrgexer usadxaxa ba finaansovo zakonijti ebdegedetel xaira gamgyi temesexe jabadalda byxii arad zon zorilgo tabixanb xuxala bolno. Jerçooov.

ZURAG DEERE: V. I. Lenin ba K. Je' Vorosilov gegsed 1921 onol Kronçtaadka mintestijti daralgada xabaadag sad—paartiin X sjeezdiin delegaaduudai xoreldene baina. TASS-in fotoxroonho.

Azaxiin kampaaninuudta erid xubilalta gargaxabdi gehen ujalga abba

Xori. Aimagai ceentr deere—Alkoomol, Aimgyisedkoomol ba rapotreebsojuuzai dergedexi partiina exin organizaacanuudal suulaanuud bolzo, BK(b)P-lin XVIII sjeezd deere nyxed Moolotovo ba Zdaanovai xelede doklaaduudai teezisyydijti zyblen xelsebed. Tus partiina suglaanuudta xabaadalsahan kommunistuud xadaa jixe aktivnaar yge xeleze, jabuulxa bathan azaldaa amzalta xangaxabdi gelsebed. Alkoomol ba Aimgyisedkoomol apparaadai kommunistuud bolbol kolxooziguudai dunda agitacoonno-massova xydelmerijti ba socialis soveevnaaniijti yrgeneer jabuulxa, xabarai tarilgin beledxelijti, modobedex liiji ba azaxiin biçe biçe politilçeske kampaaninuudijti orilin ydemyydte dyrgexebdi gehen ujalganuudijti abhan baina. Myn, aimpotreebsojuuzai kommunistuud bolbol koperativna xydelmerilegedee dunda staxaanovska xydelmerijti yrgeneer delgeryyze, tovaaroborodoigoos I kvaartalai plaanijti ylyylen dyrgexee, aimagai ceentr deere nege selçpoo bli bolgoxo ba xudaaanalga byxii tooçkonuudijti kylytyrne bolgoxo gehen ujalganuudijti abhan baina.

ronoom nyxer liiçeenko eerilnege yge soo liigeze xelene: —Staxaanovska xydelmerijti delgeryyhenet ajaar, manai MTS gurban zilei torço soo tyryy jabana. MTS bolbol 1937 ondo 103000 tyxerig ekonomiloo, manai staxaanovcuud—SSSR-el Verxoovno Soveedeli depy-taad, kombainoor nyxer Varolomeejev, traكتورistnuudai brigadir nyxer Legden Cereenov ba busad bolbol eerlingee MTS-tijti respyyblike dotoro tyryy bolgozo xadahan baina. Traaktorilga remoontijti janvaariin negende dyrgexee, myne yede remoontoor gegdeze bathan MTS uudta tuhala-za bathabdi. Traktorlistnuud bolbol 1933 on soo xaxalxa johotoi noormoojoo ylyybselen dyrgexen baina. Traktorlist nyxer Gombojev bolbol kolxoozoo traكتورaar 732 gektaar xaxalaa. Kombainoor nyxer Varolomeejev bolbol 15 fyttiin kombainoor 300 gaa tarlaa xurilaaxa noormotoi aad 545 gaa xurilaaba. Kombainoor nyxer Petriakooov xadaa 546 gaa xurilaaxa. Igeze erximeer xydelmerileged nyxedyyd manai MTS-te nelieed olon batna gebe. Partiiina suglaan deere kommunistuud bolbol nyxer Moolotovo doklaadai teezisyydte xeden duradaxalnuudijti nemeeze oruulhan ba saaxadaa jabuulxa xydelmerileged tuxai togtozo xelsehen baina. Myn, tus MTS-lin staarça ag- BAJAR ANGAAROV.

Tyryy MTS

Muxar Siber. Xonxolo'in MTS-lin dergedexi partiina exin organizaaciuin suglaan bolzo, BK (b)P-lin XVIII-xi sjeezd deere nyxed Moolotovo ba Zdaanovai xelede doklaaduudai teezisyydijti zyblen xelsehen baina. Myn eneentel xamta, MTS-lin-gaa xojordoxi taban zil soo xehen xydelmeriin itooguudijti dynlen xelseb d. Xonxolo'in MTS-lin direktor nyxer Soobolev xelene: —1933 ondo manai MTS vaaloo sboorotalar 53000 ceentner tarlaa abhan geze y, ail dunda zisegeer gektaar byxenhoe 5,7 ceentner tarlaa abhan baiga. 1938 ondo 200000 ceentner tarlaa xurilaaxa, gektaar byxenhoe dunda zisegeer 13,2 ceentner abhan baina. Zdaanovai neremzete kolxooz bolbol gektaar byxenhoe 30 ceentner tarlaa abaa. „Pobeditels“ kolxooz xadaa azalta yderte 13 kilograamm tarlaa xubaagaa. Gadana, kolxoozuudai myngengen doxod nelieed jixe boloo. Staalinai neremzete kolxooz bolbol 1937 ondo azalta yderte 60 mynge xubaahan aad, 1938 ondo 2,20 mynge xubaahan baina. Manai MTS bolbol 1933 ondo 8 seejalketel bathan aad, myne 39 seejalketel bolhon, 1937 ondo 33 kombainatai bolhon ba manai traكتورna paarka xojor daxin olon bolhon baina. Myn, tus MTS-lin staarça ag-

BK(b)P-lin ISTOORIIJI ŞUDALAGŞADTA TUHALAMZA

Xtaagta. Myreçilij somon soo, BK(b) P-lin istooriijti şudalixijiyseged kommunistnar, komsomolecuud, intelligentiinyd ba kolxoozoi aktivistnuud nelieed olon baixa jym. Gebeş, tedende jamarşji tuhalamza ygtenegeyi. Gadana, BK(b) P-lin Xtaagitiin aikoom bolbol, paartiin istoori şudalixijiysegedte jamarşji praktiçeske tuhalamza ygtenegeyi. D.

Bolshevii zmiiji şudalxa

Leerin—Stalinai komsomoloi çleengyyd xadaa Markslizm-Leninizmijti şudalxa, zaluuşuulijti ide neer xymyyzylyxe gehen gol zorilgoti. Gebeş, komsomoloi Ulaan-Ydiin priigorodno raikoom bolbol ene xerege anxaralaa bagaar tabina. Byxii raioon soo goo 1000 garan çleengyydte bathan aad, edeneins 300 garan komsomolecuud paartiin istooriijti samostojaatelnar yzene, 162 komsomolecuud krvozogto jabana. 116 komsomolecuud polit. gramotuin kryzoogto jabadag balxa jym. Ylegçe komsomolecuudini huralsalda ugta xandaagyi baina.

ŞINE ELEKTROODNO CEEK

Uraalska altumitve kombinadaai kollektij bolbol paartiin XVIII sjeezdede beleg bolgon, elektroodno ceexijti eks-

BK(b)P-lin ISTOORIIJI ŞUDALAGŞADTA TUHALAMZA

plataacada oruulxa ujalga abhan baina. Fevraaliin 19-de ceexen eksploatacada oruulagdaba. Rluçinoov.

